

A Komárom Megyei Könyvtár politikai munkája

Alig van könyvtáros, akit ne töltene el örömmel és büszkeséggel könyvtár-ügyünk állandóan felfelívelő fejlődése. A Minisztertanács könyvtárügyünket fejlesztő nagyjelentőségű határozatai, a magyar könyvtárosok első országos konferenciája hathatós támogatói fejlődésünknek.

A konferencián a Népművelési Minisztérium és az Országos Széchényi Könyvtár vezetői, a felszólalók több ízben hangsúlyozták, hogy a könyvtári propagandában különösen fontos feladat a társadalom-politikai, ideológiai művek terjesztése. Barabási Rezső elvtárs a könyvtárak főfeladatául azt tűzte ki, hogy támasszák alá és segítsék a párt politikájának megvalósítását. Sallai István elvtárs minden könyvtár alapvető feladatának a pártoktatás támogatását tartja és hangsúlyozta, hogy »a könyvtárnak az ideológiai tudás éles fegyverével kell olvasóit felfegyvereznie.« Krupszkájja, a most magyar nyelven is megjelent »Lenin a könyvtárakról« c. könyvében olvassuk: »Vlagyimir Iljics kifejtette azt a nézetét, hogy a könyvtár és az olvasóterem hosszú ideig a tömegek politikai nevelésének főforrása és csaknem egyetlen intézménye lesz, különösen falun, s hogy a bennük folyó munka nagyon érdekes és ugyanakkor igen felelősségteljes.« (21. 1.) Korunk legnagyobb haladó mozgalmában, a békéért folyó küzdelemben, a szocialista Magyarország felépítéséért vívott harcban népünk dolgozó millióinak szocialista átnevelésében döntő szerepe van a könyvtáros politikai munkájának. Az I. Országos Könyvtáros Konferencia határozataiban a feladatok felsorolása így kezdődik:

»A könyvpropagandát többoldalúan kell továbbfejleszteni, széles körben propagálva, különösen a marxista-leninista politikai irodalmat...« A marxizmus-leninizmus klasszikus műveinek, a Szovjetunió Kommunista Pártja XIX. kongresszusa anyagának és a kommunizmus építését ismertető műveknek széleskörű népszerűsítése rendkívül fontos feladat népünknek a szocializmus felépítéséért vívott harcában. Pártunk vezetői, mindezekelőtt Rákosi elvtárs műveinek, öt éves tervünk feladatainak és eredményeinek, Nagy Imre és Rákosi elvtárs júliusi beszédének népszerűsítése, a falu szocialista fejlődésének propagandája politikai, szépirodalmi, szakmai könyvek által ugyancsak egyik legfontosabb feladata könyvtárainknak.

Minden könyvtáros tudja, hogy a marxizmus-leninizmus klasszikusait a könyvtár leginkább szem előtt lévő helyén kell

elhelyezni; az új, cédula-katálogosra való áttérésnél a politikai irodalmat kell legelőször feldolgozni és az olvasók rendelkezésére bocsátani; a plakátok, könyvkiállítások nagy népszerűsítő erejét első sorban a politikai irodalom terjesztésére kell felhasználni. (Kiállítások Sztálin, Rákosi elvtárs műveiből; időszerű kiállítások Lenin, Marx munkáiból, a békeharc, az öt éves terv, a szocialista átalakulás, a kommunizmus nagy építkezéseiről stb.) Minden könyvtáros ajánlja is a politikai irodalmat olvasóinak, hol több, hol kevesebb leleménnyel és eredménnyel. Különösen a választási munkában tanúsított sok lelkes könyvtáros dicséretes buzgalmat. (Választási polc, választási sarok, könyvkiállítás, mozgókönyvtár, könyvkézésbesítés, plakátok, népnevelők, előadók, tanfolyamvezetők támogatása; könyvismertetés, ankét, olvasóértekezlet, diavetítés, első választókkal való foglalkozás stb.) Könyvtárunk politikai munkájából nem az általánosan ismert és követett módszereket kívánjuk ismertetni, hanem azokat, amelyeket mi kísérletképpen megpróbáltunk és miután beváltak, rendszeresítettünk. Időbeli sorrendben ezek a következők:

A tatabányai Bányász-rádió vezetőségétől hetenként félórai időtartamot kérünk a »Megyei Könyvtár félórája« címmel. Minden adásunkat — Tatabánya dolgozó népe szereti és szívesen hallgatja őket — felhasználjuk politikai munkára is. Rádióelőadásaink politikai mondanivalóját mindig a párt által kijelölt országos vagy helyi feladatok szabják meg. Gyakran foglalkozunk a termelés, főként a széntermelés fokozásának kérdésével és azzal, hogy miként tud könyvtárunk szakirodalmával, folyóirataival segítséget nyújtani. A termelési feladatoknál, a munkaversenyek hőseinek népszerűsítésénél gyakran felhasználjuk a szépirodalmi műveket, verseket (Benjamin László: Mindennap győzelem; Kónya Lajos: Bányászlámpák; Boldizsár Iván: Magyarországi napló.) Nincs történelmi évfordulónk, nemzeti ünnepünk, amelynek nagy nevelő hatását ki ne aknáznánk rádióadásunkban. A Bányász-rádió mellett igénybe vesszük az üzemi rádiót is (és ez a lehetőség nagyon sok könyvtáros számára adva van). Például a Bányagépgyártó Vállalatnál körülbelül 500 dolgozó hallgatta nagy érdeklődéssel a Magyar Tanácsköztársasággal foglalkozó könyvek ismertetését.

A párt politikájának támogatását legeredményesebben a jól megszervezett előadások, könyvismertetések valósítják meg. Rákosi elvtárs mondotta: »az élő

szó a meggyőzés leghatásosabb eszköze.« (A Rákosi-per, Az utolsó szó jogán. 386. l.) Maguk az előadók tapasztalhatják, hogy a hallgatóságnál egy-egy jólsikerült előadás nemcsak az ismertett könyv elolvasását érte el, hanem azt is, aminek a könyv elolvasása után kellett volna elhatározottsággá érlelődnie: »Igen, ezt fogom tenni«, vagy »Ezt kerülni fogom.« A könyvtár egyik dolgozója a választási munka idején Oroszlányban ismertette »Ötéves tervünk: béketerv« és »Komárom megye a kulturális fölemelkedés útján« c. választási kiadványt. Az előadást követő kilenc hozzászólásból kettőnek az volt a lényege, hogy az ilyen előadások elősegítik a termelés emelkedését és hozzájárulnak az ifjúság neveléséhez. (Nem a könyv, hanem már maga az előadás.) Ezért fontos, hogy a könyvtárosok maguk is tartsanak könyvismertetések, előadásokat. Könyvtárunk előbb említett dolgozója egymaga 22 előadást tartott a választási harc idején. Elment Tatabánya nyolc Népfőrdő-irodájába és ott megállapodtak abban, hogy mikor jöhet előadást tartani. Szívesen ment vidékre is. Természetesen minden előadás középontjában egy-egy politikai jellegű könyv vagy pártkiadvány állott (Mikszáth: Két választás Magyarországon, Választások Magyarországon régen és most, Számel Lajos: Urak országából dolgozók hazája, vagy a párt kiadványai, elsősorban az MDP Megyei Bizottságának választási füzetei: Dolgozóink felszabadult élete, Komárom megye dolgozó parasztjai a fölemelkedés útján, Komárom megye a kulturális fölemelkedés útján.) Már tevékenykedik szerte az országban a nemrég életrehívott nagyjelentőségű Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat. A könyvtárosoknak azonnal kapcsolatba kell lépniök a helyi vezetőkkel, előadókkal és fel kell ajánlaniök a könyvtár támogatását. Ugyanakkor kérniök kell a társulat segítségét főleg a politikai irodalom terjesztésében.

A pártoktatás támogatását könyvtárunk nemcsak azzal valósította meg, hogy biztosította a kívánt marxista irodalmat (az SzKP XIX. kongresszusának anyagát, először csak a Szabad Nép és Társadalmi Szemle kölcsönzésével), de azzal is, hogy az MDP Megyei Bizottsága oktatási osztályának munkatársával több ízben megbeszélést tartottunk arról, hogy miként lehetne az oktatási anyagot szépirodalmi szemelvényekkel kiegészíteni. »A párt — élcsapat« témához a következő szépirodalmat válogattuk össze: Kazakevics: Tavasz az Oderán (319—322. l.), Tardos Tibor: Gyári belépő (229—232. l.), Zelk Zoltán: A pártos éneke (Kommunisták c. vers), Szeberényi Lehel: A hegyek el-

mozdulnak (306—309. l.), Soós Magda: Az éltető szén (20—25. l.), Barabás Tibor: Győzelmes évek (98—99. l.), Zelk Zoltán: A nép szívében (38. l.).

Ugyanígy válogattuk össze az anyagot a »MKP harca hazánk függetlenségéért« és »A párt harca a szocialista mezőgazdaságért« témákhoz. Minden egyes könyvhöz rövid ismertetőt írtunk, ügyelve arra, hogy a felolvasásra szánt részlet minden hallgató számára érthetővé váljék. Az oktatásban részvevő elvtársak szívesen olvasták el a kijelölt szemelvényeket; sőt többen az egész könyvet is.

A könyvtárunk által életre hívott József Attila Irodalmi Kör tagjainak, az olvasókonferenciák részvevőinek a politikai művek ajánlása nemcsak alkalmilag történik, hanem azáltal is, hogy a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Olvasóterveit népszerűsítjük. (Igy »Az alkotmány«, »A Nagy Honvédő Háború«, »A béke-mozgalom«, »A Nagy Októberi Szocialista Forradalom«, »Az ifjúság és a kommunista erkölcs«, »Hazafiság és honvédelem« stb.) Ezeket az olvasóterveket könyvtárunkban is kifüggesztettük.

A választásra kiadott ajánló bibliográfiánk Lenin, Sztálin és Rákosi elvtársak több könyvét ajánlotta rövid ismertetéssel.

A könyvtár dolgozói a legkészségesebben támogatják a megyei és városi pártbizottságot, a DISZ-szervezetet, a megyei és városi tanácsot, a tömegszervezeteket (különösen az MSZT-t), a pártszervezetek kiadásában megjelenő két helybeli újságot. A támogatás nemcsak irodalom-összeállításból, egy-egy előadáshoz, kiadványhoz szükséges ideológiai, szépirodalmi vagy sajtóanyag összegyűjtéséből és feldolgozásából áll, hanem jelentősebb pártkiadványoknál munkatársi munkából is. (Igy pl. az MDP Komárommegyei Pártbizottság két választási és a Megyei Tanács egy választási füzetének megírásánál hosszabb időn át segített a könyvtár egyik dolgozója. Az újságokba gyakran írtak munkatársaink. Legutóbb »II. Rákóczi Ferenc győzelmei megyénkben« címmel.

A Megyei Könyvtár szerkesztésében, ifjúsági olvasóink közreműködésével megjelenő »Előre« sokszorosított gyermekújság is — olvasói fejlettségi fokát szem előtt tartva — a politikai nevelést is igyekszik megvalósítani. Gyermekújságunkon, aktíva-hálózatunkon keresztül, gyermekkölcsonzónkben, ifjúsági olvasóinkkal való foglalkozásainkban mindig arra törekszünk, hogy »olyan új magyar nemzedék formálódjon és nőjjön, amely szilárdan bízik népe ügyének igazában.«

BÁRDOS LÁSZLÓ

■ Komárom Megyei Könyvtár munkatársa